

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 439/10
28.09.2010. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић и Миломира Николића, чланова већа, у предмету тужиоца М.Д. из Н.П. кога заступа Д.Д. адвокат из Н.П. против тужене С.п.ц. „...“ из Н.П., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Окружног суда у Новом Пазару Гж.1-12/09 од 27.02.2009. године, у седници одржаној дана 28.09.2010. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ ревизија изјављена против решења Окружног суда у Новом Пазару Гж.1-12/09 од 27.02.2009. године у ставу првом изреке.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Општинског суда у Новом Пазару П.556/07 од 20.11.2008. године: Општински суд у Новом Пазару огласио се апсолутно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и тужбу тужиоца одбацио због ненадлежности суда.

Окружни суд у Новом Пазару је решењем Гж.1-12/09 од 27.02.2009. године: одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио решење Општинског суда у Новом Пазару П1-556/07 од 20.11.2008. године; укинуо допунско решење Општинског суда у Новом Пазару П1.556/07 од 12.12.2008. године и предмет вратио том суду на поновни поступак и одлуку.

Против наведене другостепене одлуке у ставу првом изреке тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку у смислу одредаба члана 399. у вези члана 412. став 5. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр.125/04), које се примењују на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.111/09), обзиром да је ревизија тужиоца против наведене другостепене одлуке изјављена пре 29.12.2009. године и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битних повреда из

РевII 439/10

2.

члана 361. став 2. тачка 12. и члана 361. став 1. у вези члана 382. став 1. ЗПП на коју у ревизији указује тужилац. Нижестепене одлуке садрже јасне и потпуне разлоге о битним чињеницама од којих зависи оцена о судској јурисдикцији у вези оцене законитости одлуке тужене С.п.ц., а другостепени суд је оценио све жалбене наводе од значаја и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности.

Правилно су нижестепени судови одбацили тужбу тужиоца за поништај одлуке тужене бр.191 од 17.07.2007. године о отказу тужиоца - који је радио код тужене С.п.ц. „...“ у Н.П. који је донео старешина цркве, обзиром да је за пружање судске заштите тужиоцу у смислу члана 1. у вези члана 16. став 2. ЗПП посебним законом предвиђена друга врста поступка.

Наиме, према одредбама члана 44. ст. 1. и 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ бр.98/06), цркве и верске заједнице су равноправне и одвојене од државе. Цркве и верске заједнице су равноправне и слободне да самостално уређују своју унутрашњу организацију, верске послове, да јавно врше верске обреде, да оснивају верске школе, социјалне и добротворне установе и да њима управљају, у складу са законом. Законом о црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“, бр.362/06) уређена су питања која се односе на правни положај цркава и верских заједница и њихову аутономију, па је тако одредбама члана 6. став 1. и 3. прописано да су цркве и верске заједнице независне од државе и једнаке пред законом и да цркве и верске заједнице имају право да самостално уређују и спроводе свој поредак и организацију и да самостално обављају своје унутрашње и јавне послове. Аутономна регулатива цркава и верских заједница у смислу члана 7. овог закона указује да држава не може ометати примену аутономних прописа цркава и верских заједница, као и да за извршење правноснажних одлука и пресуда које издају надлежни органи цркава и верских заједница држава пружа одговарајућу помоћ, на њихов захтев, у складу са законом. Цркве и верске заједнице које су регистроване у складу са овим

законом имају својство правног лица (члан 9. став 1.).

Права свештеника, односно верских службеника уређена су чланом 8. Закона о црквама и верским заједницама тако да старешине односно верске службенике бирају и постављају цркве и верске заједнице, у складу са својим аутономним прописима (став 1.), а вршење свештеничке, односно верске службе регулише се аутономним прописима цркава и верских заједница (став 2.).

Свештеници, односно верски службеници имају право на здравствено, пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом у смислу одредби члана 29. став 1. Закона о црквама и верским заједницама - којима су регулисана социјална права ових лица. Ова права остварују као осигураници самосталних делатности у смислу члана 12. тачка 4. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр.34/03, 64/04, 84/04, 85/065, 101/05, 63/06, 106/06), у вези члана 6. став 1. тачка 13. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр.84/04, 61/05, 62/06).

РевII 439/10

3.

Према члану 176. став 1. тачка 16. Устава Српске православне цркве, као аутономног прописа којим су уређена питања унутрашње организације тужене, парох између осталог има и дужност да: поставља и отпушта у споразуму са црквено-општинским одбором црквењака и појца; упућује их, руководи и надзире у њиховој служби, а у случају неспоразума између пароха и црквено-општинског одбора у питању појца и црквењака, спор коначно решава епархијски Архиепископ.

Епархијски црквени суд је у смислу члана 115. у вези члана 143. Устава Српске православне цркве орган епархијског Архиепископа за црквено судство и послове унутрашње црквене управе, а одлуке епархијских црквених судова који не подлежу разматрању виших власти, извршне су и њих извршавају подручни црквени органу (члан 135).

Како се према одредбама члана 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/2005, 61/2005), одредбе овог матичног закона примењују на запослене који раде на територији Републике Србије ако законом није друкчије одређено, на положај права и одговорности лица која врше верску службу се, по оцени Врховног касационог суда, не примењују прописи матичног радног законодавства, већ аутономни прописи којима је уређен положај цркава и верских заједница. Системски прописи гарантују остваривање социјалних права овим лицима из здравственог, пензијског и инвалидског осигурања, а вршење верске службе и заштита права ових лица уређује се аутономним прописима и остварује пред органима цркава, односно верских заједница.

Имајући у виду да је решење о отказу тужиоцу од 17.07.2007. године донео старешина храма „...“ у Н.П. и да је његов захтев за поништење овог решења одбио као неоснован Црквени Суд епархије рашко-призренске и косовско-метохијске одлуком од 17.01.2008. године, то је оцена законитости решења о овом отказу извршена у складу са аутономним прописима у посебној врсти поступка одређеног посебним прописима, па се оцена законитости одлуке о отказу не може вршити и по правилима из члана 1. ЗПП, којима се уређује поступак за пружање судске заштите. Зато ни по оцени ревизијског суда решавање ове врсте спорова није у судској јурисдикцији.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 405. став 1. у вези члана 412. ЗПП одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци.

Председник већа - судија

Снежана Андрејевић, с.р.